

# Ringen.

Friman, Maria,

*73 Ra Br.*



National Library  
of Sweden

*Familj  
Andersson  
(Pord)  
o*

**Maria Friman**

# RINGEN



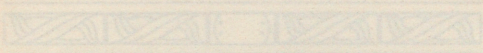
**Pris 25 öre**

Jönköping  
H. Halls Boktr.-A.-B:s förlag

Kungl. biblioteket



0 0000 000104563



# RINGEN

---

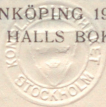
AF

MARIA FRIMAN

I en läck dal, där en vik af Östersjön stilla dragit in, ligga tvenne små byggnader, endast åtskilda af ett par trädgårdstäpper, som omgifva dem. De torra liksom de senare äro nästan lika hvarandra och äro i all sin ringhet ordentliga och välvärdade samt gifva intryck af frid och trevnad. Oaktadt dessa båda boningar låga läge, har man därifrån en vacker ja storartad utsikt. Närmast den torra ligga böljande sådesfält, friska grasmattor och en välvärdad skogspark, och

---

JÖNKÖPING 1911  
TRYCKT HOS H. HALLS BOKTRYCKERI-A.-B.

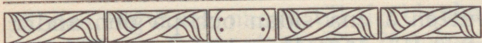


RINGEN

AF  
MARIA FRIMAN

TRYCKT HOS H. M. THICKER, A. S.





I en täck dal, där en vik af Östersjön stilla dragit in, ligga tvenne små byggnader, endast åtskilda af ett par trädgårdstäppor, som omgifva dem. De förra liksom de senare äro nästan lika hvarandra och äro i all sin ringhet ordentliga och välvårdade samt gifva intryck af frid och trefnad. Oaktadt dessa båda boningars låga läge, har man därifrån en vacker ja storartad utsikt. Närmast den förra ligga böljande sädesfält, friska gräsmattor och en välvårdad skogspark, och i grannskapet af den senare breder sig Östersjöns vida, glänsande

vatten å ena sidan och på den andra reser sig en långsluttande höjd, på hvilken ligger en slottsluk byggnad, hvars marmorhvita väggar och förgyllda tornspiror blänka fram mellan höga sekelgamla träd.

Allt och alla ha ju sin egen historia, mer eller mindre märkvärdig. Så har också denna Östersjöns vik med slottet på höjden och de små stugorna i dalen. Det är något af denna historia denna berättelse vill återge.

Hand i hand och under skämt och skratt gingo här en afton tvenne unga personer så nära sjöns vågor, att dessa slogo upp mot deras fötter. Då skrattade de unga och drogo sig tillbaka ett par steg, men då nästa våg kom, voro de åter där och åter skrattade de.

Han, som bar namnet Holger Svärting, var en bredaxlad, undersätsig man, som till hela sitt yttre återgaf typen af modets eleganta riddersman ända från den guldbågade pincenezen

på den lågväxta näsan till de blanka halfstöflarna, som sjövattnet fått spola öfver. Kvinnan vid hans sida, hans unga hustru, var ock en modeslaf — en lefvande modejournal — som visste att omkläda och pryda sin ståtliga gestalt med det som bäst harmonierade med hennes mörka hår, bruna, glänsande ögon och höga ansiktsfärg.

Det lyste egentligen fram mera prål än nobelhet hos detta unga par och detta ej blott i deras toaletter utan ock i deras skick, hållning och åtbörder, hvilka senare alltibland røjde något simpelt och ouppfostradt.

Någon bättre uppfostran hade ej häller de båda eleganterna någonsin fått, fastän båda gärna talade om sin skoltid och huru de då studerat. Mannen var dock klok nog att tiga i de lärdas lag, men hans fru däremot begagnade sig ofta af franska glorsor på ett sätt, som skulle ha kommit en gatpojke i Paris att kikna af skratt. Någon nytta hade de aldrig gjort i lifvet mot någon och man kan

säga ej en gång mot sig själfva, ty de som många andra förstodo icke sitt eget bästa.

På ett rent af underbart sätt hade rikedomar på rikedomar hopat sig öfver dem allt ifrån deras barnaår; arf efter arf hade både förmodadt och oförmodadt kommit dem till del.

Allt sedan sina myndighetsår hade Holger Svärting föga sysslat med något annat än att omsätta dessa rikedomar, men som själviskhetens ande var den som styrde honom i allt, blefvo de icke till andras hjälp eller nytta. Det var hans talesätt att allt kan en människa få för pengar. Men hvad han dock icke kunde få, det var en finare titel, såsom grefve eller baron huru mycket han än i smyg grämde sig däröfver. Ja, han skulle varit belåten med att kallas doktor eller häradshöfding och skulle gärna ha gifvit ut flera tusen kronor för den benämningen, men nu fick han nöja sig med att helt enkelt heta "herr Svärting" af det bättre sällskapet och af godsets folk taga emot "bondti-

teln" patron. Hvad nu namnet Svärting angick, så var han nöjd därmed, ty dels var det ett ovanligt namn dels hade en sjöröfvare burit detta namn och som sådan lagt grunden till släktens rikedomar och äfven efter dåtida skick byggt slottet vid Östersjöns vik. Då Svärting sedermera blef dess ägare, lät han med stora kostnader ställa det i modärnt skick.

Hit förde han som brud den rike grossören Ferns dotter, som i lifsåskådning var alltigenom ett med sin man. De hade varit gifta ett år och under detsamma hade de ideligen varit på resor i främmande land och strött pengar som korn rundtom, ty båda voro af den öfvertygelsen, att deras tillgångar voro outtömliga.

De hade, patron Svärting och hans unga fru, tillbringat några veckor af sommaren på sitt slott såsom de ville det skulle kallas och funno här tiden odräglig, ty de nötte på tiden och tiden på dem, den gick som en snigel tyckte de. Det fanns ju för dem intet arbete att syssla med hvarken för

händer eller tankar, ty lektyr, om man undantager en och annan rafflande roman, var bara tröttande och gjorde dem nervösa. Likvisst fanns det på "slottet" ett rum, som bar namnet bibliotek, ty så var ju bruket i finare hem. Och i detta rum stod från golf till tak ett dyrbart bokskåp med elegant bundna böcker, på hvilka dess ägare likväl icke sett på mera än utvändigt.

Den långa, heta sommardagen, med hvilken vår berättelse börjar, led mot sitt slut, men det föreföll som om hvarken kvällen eller natten skulle skänka någon svalka — luften låg tung och kvalmig öfver jorden.

Svärting såg ut åt den lugna viken och äfven bort mot sjön, hvars vågor liknade ett glasfält.

"Skola vi ro ut ett tag?" frågade han sin hustru.

Elfrida vände sig tillbaka liksom för att mäta afståndet till en brygga med en del båtar omkring och som låg nedom den breda marmortrappan från slottet ned till viken.

”Det blir så långt och tröttsamt att vända åter ända dit bort”, sade hon. ”Dumt att vi inte tänkte på det lilla nöjet, när vi gingo ut.”

De gingo åter makligt framåt i den riktning de börjat, tills de voro alldeles inpå de båda små boningshusen med sina trädgårdar.

”Tänk”, sade den unga frun och pekade åt dessa, ”om man skulle bo i sådana där låga krubbor, månne man då inte kväfdes.”

”För oss vore det omöjligt”, svarade mannen, ”vi skulle dö af tvinsot efter ett halft år.”

”Känner du till hvem som bor där?”

”I den stugan, som ligger närmast oss, bor en gammal byggmästare, som heter Wollman med sin gumma, och han har byggt dessa båda kojor — en åt sig och den andra åt sin son, som har någon befattning som snickare vid de hus fadern bygger.”

”Men ligga inte dessa stugor på vår mark?”

”Jo, naturligtvis. Våra jordägor sträcka sig långt där bortåt i söder.”

”Det hade varit trefligare om dessa bostäder icke funnits där”, sade Elfrida, ”utan att skogen gått hit ända till viken.”

”Ja — kanske det, men då Wollman, som äfven deltog i slottets ombyggning, bad att få på en del år arrendera denna mark för att bygga på den, tänkte jag ej vidare på saken utan beviljade hans önskan och sannolikt få vi intet obehag af dem. Men gubben Wollman är en egendomlig man och kommer ibland med uttryck, som man ej kan begripa sig på. Så till exempel sade han, när vi flyttat in i vårt hem och jag träffade honom: Ja, nu äro våra hem färdiga och vi ha blifvit grannar med patron, och släkt äro vi från början.

”Släkt” — utropade Elfrida — ”hvad menade han med det?”

”Jo, det frågade jag också, men då sade han småskrattande: Vi äro ju alla Adams afkomlingar, ha samma början, samma slut.”

”O, så dumt, men man kan ju inte bättre vänta af slikt folk.”

De stodo nu alldeles utanför grinden till den lilla trädgården, som hörde till byggmästaren, då en manlig och kvinnlig sångröst hördes ut genom det öppna fönstret och hvarje ord förnummos klart i den stilla aftonstunden:

”Jag har Gud och jag har nog,  
Ljus han är i mörka natten,  
Väg för mig i stiglös skog  
Och i öknens klippans vatten.  
Är än ringa här min lott,  
O, jag har dock allt så godt,  
Ty jag har den bästa skatten!”

Sången tystnade, ty sannolikt hade det lilla hemmets innevånare observerat de utanför stående personerna.

”O, så falskt de taga den sista strofen”, hviskade Elfrida, som ansåg sig mycket musikalisk, ty hennes rika föräldrar hade för hennes kunskap och utbildning i musik kostat ut tusentals kronor, och hon hade hållit

på att taga musiklektioner år efter år af framstående lärare, tills hon en dag kom hem nervös ända till raseri, ty musikläraren hade gifvit henne rådet "att arbeta på en symaskin i stället för ett piano".

"Ja, nog var sången usel", sade Svärting, "men tänk hvilka ord — hvilken poesi." Han vinkade medlid-samt på hufvudet och minde sig på, hur han i sin första ungdom skref vers både till höst och vår och som barn ganska fina grötrim på julafton. "Vet du, lilla Elfrida" — sade han plötsligt — "jag fick en ingifvelse: Vollman har en bra båt, vi skola bedja honom ro ut med oss. Kom så gå vi in och fråga gubben om detta."

"Jag vet inte om jag vill gå in där — männe de ha mycket osnyggt." Hon började att försiktigt draga sin fina dräkt intill sig. Men väl inkommen lät hon den falla ned, ty allt var så fint och rent ända från det hvit-skurade golvet till de blänkande gardinerna för de små fönstren. Framme vid ett bord med en treflig och fint

broderad duk suto byggmästare Wollman och hans gumma. Båda hade gått in i den åldren, som gör håret hvitt och pannan fårad, men båda hade ett stilla godmodigt lugn i sina gamla ansikte.

Svärting hälsade med den rike mannens stora nedlåtenhet, men Elfrida glömde rent af sig genom att se på det närliggande taket, den öppna spiseln med löfruska uti och "ängbullar" omkring samt äfven att nyfiket titta in i tvenne andra små rum, hvars dörrar stodo öppna.

"Skulle byggmästaren vilja ro mig och min fru ut en stund med sin egen båt?" frågade Svärting — "jag betalar bra."

Den tilltalade reste sig upp och såg först på klockan sedan på sin gumma. "Jag kan vara åter vid 7-tiden", sade han till henne "och vi hinna nog gå sedan." Hon nickade bifallande.

"Hvart ämna ni gå i kväll?" frågade Svärting.

"Till en ung flicka, som icke har många dagar kvar i lifvet men dock

ännu har mycket ogjort, ty hon har glömt att förskaffa sig fribiljett till de sällas land."

"Och nu skall byggmästarn hjälpa henne med den", sade Svärting skratande ett spefullt skratt.

Det kom ett uttryck i byggmästarens ärliga och äfven milda ansikte, som talade både om medlidande och bestraffning.

"Endast hos Herren Gud finnes den rätta hjälpen", sade han, "men jag ville gärna vara ett medel att visa både henne och andra vilsegångna den rätta vägen som — —".

"Ja, då gå vi nu d. v. s. vägen, som går ned till sjön" — afbröt Svärting åter med ett skratt.

Byggmästaren stod ett ögonblick obeslutsam, men efter några ögonblick höjde han sin resliga gestalt och sade halft hviskande till sin gumma: "Jag går med dem — kanske kan jag få tillfälle säga dem något ord om det, som de så helt vilja skjuta ifrån sig."

Snart voro alla tre ute på viken och Wollman rodde långsamt, men säkert ut mot öppna sjön. Till en början sutto alla tysta, tills den unga frun utsträckte sin ringprydda hand och pekade mot den strand, de lämnat.

”Jag sitter och ser”, sade hon, ”på vårt slott där uppe och de små kojorna i dalen. Tänk, hvilka kontraster!”

Svärting nickade och log belåtet.

”Undras, hur det skulle kännas att bo så där lågt och nedtryckt. Jag skulle säkert kvävas i en sådan grop.”

Wollman såg på henne med en djup och lång blick, men sade intet.

Elfrida mötte denna blick med ett öfverlägset leende.

”Eller hur känner ni det, min snälle byggmästare”, sade hon, ”får ni aldrig något kväfningsanfall eller blir nedtryckt af jordfukt.”

”Nej, min bästa fru, jag andas lätt och friskt i mitt lilla hem och ingenting trycker ned mig eller drager ned

något af mitt evighets lif såsom fallet måhända skulle blifva, om jag bodde där på höjden i edert s. k. slott, mot hvilket jag icke ville byta min stuga.

”Ah, byggmästare Wo'lman”, utbrast Svärting, halft harmfult, ”nu talar ni mot edra hjärtans tankar. Det där skall ni inte söka inbilla oss.”

”Hvad jag sagt är min fulla mening”, sade den gamle mannen i fast ton. ”Jag skulle icke finna frid och trefnad i edra höga salar, de passa ej för mig, och ej heller skulle jag vilja äga de rikedomar, som det säges Ni äger, ty det ligger vid förvaltningen af dem ett stort ansvar, något som Ni icke nu förstå, men om — om.” Han tystnade och började ro häftigare.

”Hvad om — om” upprepade Elfri-da nyfiket.

”Om den välsignade dag får gry för patron Svärting och hans fru, då Guds ljus med sin tro får lysa in i edra hjärtan, då skolen I som först förstå, att det I nu ägen är pund, som

Ni fått att med ansvar rätt förvalta. Och den som det förstår, han njuter icke i självviskhet sitt goda."

Elfrida lutade sig intill sin man och hviskade skrattande: "Han vill nog ha litet med utaf vårt goda."

Svärting skrattade ock, men antog en låtsadt allvarlig min, då han vänd till den gamle mannen sade: "Jag ville gärna dela med mig af mina ägodelar, men dock icke så att jag behöver bo i en torparestuga."

"O", sade Elfrida med en stor gest, "för att vi skulle kunna blifva så fattiga, finge du arbeta med dylik utdelning natt och dag, och jag är viss, att det ändå icke skulle bli fattigdom för oss."

Nu såg den gamle mannen på henne med en verkligt deltagande blick. "Ni skulle icke ha sagt detta, min bästa fru, ty allt här i tiden är osäkert och förgängligt och rikedomar icke minst. All äganderätt ligger i Guds hand, och 'det kostar honom ganska ringa den fattige att göra rik, den rike att i armod bringa och hög och

låg att göra lik', såsom det står i en psalm."

Elfrida satt småleende och lekte med sin ringprydda hand i vattnet. "Jag tar dock ej tillbaka hvad jag sagt, utan" — nu afbröt hon sig själf och utropade: "O, min ring — min ring — jag tappade den."

"Var det den jag köpte och gaf dig då vi voro i Paris?" frågade Svärting.

"Ja, just den — den med den stora diamanten — han var ju så vacker och därtill väldigt dyrbar."

"Värdet bryr jag mig intet om", sade Svärting, "men stenen i ringen var ovanligt stor och ren. Det blir ej lätt att få dess make."

Den gamle byggmästaren såg på Elfrida med en egendomlig blick. "Ni ser äfven af detta, hur lätt de jordiska rikedomarna kunna försvinna, och hvad som står i psalmen, jag läste upp, är nog också en allvarlig sanning; ty äfven en mycket rik kan bli fattig."

Elfrida, som kände sig missnöjd och en smula nervös öfver förlusten af ringen, utropade häftigt: "Lika litet som jag kan återfå min ring, lika litet tror jag på att den Gud, ni pratar om, kan styra så, att jag och min man bli utfattiga."

Nu hade Wollman intet att säga, ty hvad skulle han säga, som kunde gagna. Men han drog till den unga fruns harm en djup suck, och så började han långsamt vända båten.

"Hvad nu", utropade Svärting, "ämnar Wollman vända hemåt igen?"

"Ja, patron, ty klockan är snart 7, och jag lofvade min gumma vara hemma vid den tiden."

"Det löftet får Ni allt berga Er och bedja om ursäkt för; vi vilja vara ute ännu minst en timma, eller hur Elfrida?"

"Jo visst, kvällen är så skön."

"Men ser inte herrskapet, att himlen börjar mörkna af tjocka åskmoln och att en åskvind blåser redan?"

”Jaså, Ni är rädd för åskan, kan jag förstå”, sade Svärting skrattande.

”Hå nej, ty jag tänker, att den Gud vill bevara, han är utan fara. Men jag menar väl med både frun och patron. Jag tänkte Ni skulle slippa att utsätta Er för obehaget att bli genomvåta.”

”Sörj ej för det, gamle man”, sade Svärting med ett nedlåtande leende. ”Se där längre bort går en ångbåt. Ro oss dit åt!”

Wollman tvekade och upphörde med rodden.

”Ni är väl trött, min snälle gubbe”, sade Svärting i häftig ton, ”gif mig årorna, så rör jag själf en stund.”

Han rodde nu med stark fart bort emot ångbåten, ty Elfrida sade sig vilja komma den närmare.

”Var försiktig”, varnade byggmästaren, ”och ro icke så häftigt, ty just här finnas några små undervattensskar och, om båten kommer på något af dessa, som ligga just vid

strandsidan, kan det bli svårt nog att få den loss."

Men Svärting låtsade ej ens höra på denna varning, utan tog alltjämt kraftiga årtag, tills båten med ett skrapande ljud satt fast. Och nu var det, som Wollman sagt, svårt nog att få den loss. De båda männen arbetade med förenade krafter en lång stund under det Elfrida gång efter annan skrattande utropade: "Ett äfventyr — ett äfventyr — till sjös! — Det skall jag tala om för mina vänner och jag skall inte spara på färgen."

Ändtligen var båten loss, och nu tog Wollman årorna och vände båten utan att fråga, huru han skulle göra.

"Kanske", sade han, "kunna vi hinna hem, innan åskvädret bryter löst." Och så rodde han friskt undan.

Men snart framljungade en skarp blixtnedslag med en därpå följande knall, som talade om att åskan ej var långt borta. Så började stora droppar fal-

la och efter ännu några minuter störtade regnet ned i strömmar och blixtnljus följde på blixtnljus med hårda, skrällande knallar.

Detta "äfventyr till sjös" satte emellertid icke fru Svärtings skrattmuskler i verksamhet. Hon gömde sitt ansikte innanför sin mans rock, och han själf såg ingalunda ut som någon hjälte.

Men lugnt och raskt förde Wollman båten framåt och snart lade de till vid den lilla brygga de utgått ifrån. Regnet störtade ned alltjämt och springande skyndade Svärting och hans fru uppför stranden och in i ett af de små boningshusen, som låg närmast. De ryckte upp dörren och halft vanmäktig sjönk nu den genomvåta frun ned på en stol.

De märkte snart, att det ej var här som byggmästaren och hans gumma bodde, utan ett helt ungt par som med frågande och undrande blickar sågo på dessa förskräckta människor, som störtat in så där våldsamt i deras hem. Den unga kvinnan gick emel-

lertid helt vänligt bort till dem och frågade om någon olycka händt samt om hon på något vis kunde stå dem till tjänst.

Elfrida såg på henne — såg sig sedan omkring i det torftiga men prop-  
ra rummet och liksom rädd att hennes fina dräkt skulle taga någon skada i detta fattigmansbo, drog hon den till sig, men märkte snart att den låg som våta trasor omkring henne.

”Har Ni inte något bättre rum med bättre luft, där min fru kan få hvila en stund och hämta krafter tills regnet gått öfver och vi få begifva oss hem”, frågade patron.

”Jo, var så god”, sade den unga kvinnan och öppnade dörren till ett litet rum med perlfärgade möbler åt hvilket ordningen själf skulle nödgats gifva ett fullgodt betyg. Elfrida kastade sig på en soffa med ljust vackert öfverdrag utan att vidare reflektera öfver att hennes våta kläder satte stora fula fläckar på detsamma. Det var ju i en tarflig arbetares bo-

stad hon var — här var väl ej så noga. Människorna här borde ju rent af vara smickrade öfver hennes besök. Med stor beredvillighet ordnade den unga hustrun en kudde under fru Svärtings hufvud, torkade sedan med en handduk hennes våta hår och händer, allt under det hon tröstade den förskräckta frun med att åskan nu vore långt borta och snart övädret öfver. Och Elfrida började taga mod till sig, såg på sin lilla hjälpreda och sade helt beskedligt: "Tack, tack! Hvad heter Ni?"

"Jo, jag heter Beata, och min man Sven Wollman, är snickare och son till byggmästaren Wollman, som rodde ut med herrskapet."

"Jaså." Inte intresserade det Elfrida att få veta detta eller något mera, men af vänlighet ville hon fråga vidare.

"Hur länge ha ni bott i den här lilla hyddan?"

Det drog en högre färg upp på Beatas kinder och hon sade lågt:

”Blott ett halft år, men hemmet är mig kärt.”

Nu tittade Svärting in genom dörren. ”Regnet har upphört”, sade han, ”och nu får du allt lof söka gå hem, ty dina kläder äro genomvåta och du kan förkyla dig.”

”Ack ja det är sant, men jag är ännu så nervös. Se, hur mina händer darrar. Men ack”, tillade hon plötsligt och såg på Beata, ”så lyckligt arbetarefolket är som i dylika fall och många andra fall förresten äro så trygga, så okänsliga. Ni är ju inte rädd för åskan.”

Beata smålog. ”Nej, icke nu mera — förr var jag det.”

”Och hvad har gjort er orädd? Lär mig den konsten.”

Den unga hustrun stod tyst några ögonblick och såg med mildt deltagande på Elfrida.

”Gärna ville jag lära er, som ni säger, denna konst och önskar att ni ville tillegna er den, men —”

”Jo, jo, säg den, lär mig den”, utropade Elfrida, som nu åter började vara sig lik. ”Jag lofvar att bli läraktig.”

”Konsten”, sade Beata och såg allvarligt in i den rika fruns ansikte, ”heter tro — tro på Guds försyn och att inte en sparf faller till marken hans vilja förutan. Tro vi det, så behöfva vi ej frukta för faror, som vi ej kunna genom vårt förstånd undvika.”

”Ah — jag förstår”, sade Elfrida med ett konstladt skratt. ”Ni hör till de där helgonen, som håller i vår Herres mantel både bittida och sent.”

Svärting skrattade äfven han och såg modig ut, ty nu började himlen klarna — faran var öfver.

En timmas tid därefter finna vi fru Elfrida åter i sitt hem iklädd en elegant kvälltoalett, i hvilken hon tog sig ut förträffligt, där hon halflåg på en soffa i det s. k. purpurrummet, hvarest allt var i purpur och guld, något som väl passade till hennes mörka ögon och kolsvarta hår.

Svärting kom in med kvällsposten och stannade med beundran framför sin sköna hustru.

”Så vacker du är och så väl den där dräkten kläder dig”, sade han och smekte hennes röda kind. ”Jag skulle vilja ha dig afmålad just så här.”

Elfrida log belåtet, fast hon hört det där många gånger förr. Svärting slog sig ned vid hennes sida och började se öfver de bref och tidningar, han fått.

”Här har jag, och här har du, och här har du, och här har jag”, sade han skämtsamt delande posten, som de sedan sysselsatte sig med att se igenom. Men vid genomläsandet af ett bref syntes Svärting plötsligt allvarsam och han kastade det sedan harmfult ifrån sig.

”Var det ett tråkigt bref?” frågade Elfrida. ”Du ser ledsen ut.”

”Säg ej ledsen utan harmsen”, sade mannen med en grimas, ”och nu är väl bäst jag talar om den öfver-

raskning, jag ämnat göra dig på din snart stundande födelsedag. Jo, min mening var, att du, då du den morgonen vaknade, skulle få se den allra sötaste ångbåt med ditt eget namn ligga med ångan uppe gunga nere vid vår brygga."

"O, du raring" — afbröt honom Elfrida med förtjusning, "detta är hvad jag länge önskat . . . . ."

"Men, som du icke kan få till den dagen, ty då min kommissionär skulle för detta ändamål säga upp en del af det kapital, som jag har placerat i min vän grosshandlare B—dts affär, var denne i färd med att inställa sina betalningar. Han gör nu en storartad konkurs, så att jag får förlora allt, som jag har hos honom."

"Hå, det var tråkigt, kära Holger! Hade du mycket insatt hos honom?"

"Nej, inte så, det vidare kommer att kännas — bara ett par hundra tusen kronor, men det är tråkigt, att jag nu inte kan få ångbåten på bestämd dag, men jag har tänkt,

att, medan vi vänta på den, göra vi en lusttur upp till fjällen, där midnattssolen blänker öfver snötopparna. Är du med om det, min lilla sötnos?"

Och det var, förstås, Elfrida. De reste både mot norr och söder och sådde mynt som frö för vinden, alljämt öfvertygade om att, lika litet som den unga fruns ring kunde komma upp ur hafvets djup, lika litet kunde deras rikedom taga slut.

\* \* \*

Under det alla möjliga förlustelser försökts, hade tiden från här skildrade tilldragelser gått fram hela femton år. Hur obehagligt det än var, måste Svärting vid denna tid åtminstone i tysthet och inför sig själf medgifva, att han icke på långt när var så rik och mäktig som förr. Men han tröstade sig dock med tanken på sin svärfars stora rikedomar och att hans hustru var enda arfvinge till dem.

Så en dag något senare uppsteg på makarna Svärtings himmel ett tjockt moln, som bredde ut sig och gjorde det mörkt och kusligt rundt omkring dem. Elfridas far hade plötsligt gått ur tiden, något som hans svärson, hvilken hade det stora arf i perspektiv, ej vidare sörjde öfver. Snart fick han dock anledning sörja, ty när allt blef utredt efter den aflidne, stod endast en massa skulder kvar.

Detta var en svår misräkning för Svärting och skaffade honom för första gången erfarenhet af affärsbekymmer. Än värre blef det emellertid, sedan utredningen gifvit vid handen, att svärfaderns och svärsonens affärer voro så hoptrasslade med hvarandra, att äfven den senares ekonomiska undergång var oundviklig.

En dag fann Elfrida sin man sittande instängd i sitt rum med ett vanställt ansikte och ett nästan fånigt leende på sina läppar. Hon fick tvinga honom att säga orsaken, och med ett spasmodigt skratt skrek han då

ut de förfärliga orden: "Vi äro nu utfattiga".

Den stackars frun ville icke tro det. "Omöjligt, omöjligt", sade hon gång efter annan, men mannen öfvertygade henne därom.

"Kristallkronan, som hänger därinne i purpurrummet är lika litet din som köksans och hästarne i stallet har jag icke mera rätt till än kuskens". Han talade och log som en fåne.

Elfrida hade aldrig haft några trösteord att gifva åt någon bedröfvad och hon hade ej häller nu sådana för sin man; hon gjorde nu som han — grät och skrattade och talade oersonligt.

Nästa dag kom Svärting in till sin fru och syntes förunderligt lugn och sansad. Han meddelade, att han måste göra en affärsresa och blef borta säkert en veckas tid. "Roa dig under tiden så godt du kan", sade han.

"Kommer du då inte med på kapten Bärenkronas middag?" frågade Elfrida.

”Nej, nej — det är omöjligt, men som sagdt: Roa dig så godt du kan.”

Ett par dagar därefter var den stora middagen hos Bärenkrona och Elfrida skulle göra stor toalett och taga fram sitt dyrbara juvelskrin för att utvälja passande smycken till sin dräkt, men det var borta, och i stället låg där ett bref från hennes man, hvilket lydde:

”Sök hvarken mig eller dina juveler, ty jag reser med dem till främmande land för att undgå allt det bedröfliga, som väntar mig här hemma. Håll min flykt tyst tills andra upptäcka den, så att jag hinner undan. Finner jag lyckan åter, skall jag låta höra af mig, annars aldrig.”

Om detta bref varit hållet i en kärleksfull och sorgsen ton skulle Elfrida kanske svimmat och kommit i en väldig gråt, men nu flammade harmen upp inom henne och slitande brefvet i småbitar utropade hon åter och åter: ”fege stackare!”, ”fege stackare!”

Svärtings kärlek till Elfrida hade från början hvilat på tvenne vanligen osäkra grunder: hennes skönhet och hennes rikedom. Och när nu tiden sköflat en stor del af den förra och helt förstört den senare, hade grunden ramlat, hälst som inga barn höllo bandet dem emellan samman. Utan saknad eller smärta kunde han således lämna henne.

Snart visste alla med full säkerhet, hvad ryktet länge glunkat om, nämligen att det var totalt slut med Svärtings stora rikedomar samt att han flytt.

Ett nytt skede i Elfridas lif hade inträdt — en natt, där den ena hoppets stjärna efter den andra gick in i moln.

Ehuru hon själf aldrig stått hjälpsam och deltagande vid någon lidandes sida, både väntade och fordrade hon nu hjälp och tröst af sina forna umgängesvännar. Men ack, huru kunde väl den stackars kvinnan tänka på att skörda, där hon intet sått.

Hon fick nu med bittert sinne se, hur de drogo sig undan, dessa s. k. vänner — den ena efter den andra, men hon hörde ej de skoningslösa om än rättvisa domar, som fälldes öfver Svärting och hans fru. Nu framdrogos mångårs gamla fel — hur oförståndigt de lefvat — hur dumt högmodiga, fåfänga och själfviska de varit. Den ena af vännerna mindes det, en annan ett annat, och ordspråket sannades nu som alltid att: "Så länge min tunna rann, kände mig både kvinna och man; men sedan min tunna slutade rinna, känner mig hvarken man eller kvinna."

Så kom den dag, när all Svärtings egendom gick under klubban. En gammal engelsman, med hvilken Elfridas far haft stora affärer, köpte Sjöslottet med dess jordagods och alla inventarier och tillkännagaf, att han genast ville taga allt detta i besittning. Nu stod Elfrida utan tak öfver hufvudet och med ett mycket ringa underhåll, som konkursmassan tilldelat henne.

Stum af förtviflan satt hon där, utan att en klar tanke kunde arbeta sig fram i hennes hufvud. På slottet rustade nu hennes fordna tjänare för att mottaga det nya herrskapet, men ingen frågade henne om råd i något fall.

Då stod Beata Wollman vid hennes sida. Ofta under detta fru Svärtings trångmål hade både hon och den gamle, snart åttatioårige byggmästaren kommit med frågor, om de ej på något sätt kunde vara till tjänst, och Elfrida hade ock mottagit deras hjälp utan att känna det bittert, ty den erbjöds så mildt och grannlaga.

”Jag har fått bud om att gå hit”, sade Beata och log så underbart.

”Tack för Ni kom Beata lilla, och sitt ned. Men jag har icke sändt bud efter Er.”

”Nej, nej — jag vet nog det. Men Gud har säkert skickat ut en af sina många goda sändebud för att mana mig att gå till frun — nu — just nu.”

”Gud” — upprepade Elfrida långsamt — ”Gud, inte bryr han sig om mig.” Hon vände bort sitt hufvud.

”Jo, det gör han, ty han förbar-  
mar sig öfver allt sitt verk, han har  
följt Er med sina allseende ögon år  
efter år och väntat på att Ni skulle  
se efter honom och behöfva honom.”

”Men det har jag aldrig gjort”,  
sade Elfrida och rösten skalf, ”ty jag  
har hittills ägt allt, hvad jag behöft,  
men nu, månne han ville hjälpa mig  
att få tak öfver hufvudet?”

”Det är därför Herren sändt mig  
hit, om — om frun vill antaga.”

”Hvilket?”, afbröt henne Elfrida.  
— ”Har Ni något förslag att göra  
mig?”

Beata såg blygt ned på mattan.

”Jo, det är så”, sade hon, ”att  
när gamla farmor för ett halft år se-  
dan gick ur tiden, ville vi inte, att  
farfar skulle bo ensam i sitt lilla hem,  
hvarför han flyttade ned till oss. Min  
man gjorde då hans tre små rum så  
fint i ordning, emedan en bekant  
gammal fru ville hyra hans stuga.  
Men så dog äfven hon, och nu står  
detta hus ledigt om — om.”

”Om — om — hvad menar Beata med detta?”

”Jo, jo, jag tänkte, att om fru Svärting kunde finna sig vid att bo där, tills Ni hinner skaffa någon bostad, som passar Er . . . . .”

Elfrida sade intet; hon vände bort sitt ansikte från den välmenta kvinnan och såg ut i rymden.

Efter att en god stund ha väntat på svar, steg Beata upp för att aflägsna sig. ”Farväl, fru Svärting”, sade hon, ”och förlåt min välmening.

”Tack Beata! — Jag vill öfvertänka edert anbud”. Det var i en kall och styf ton hon sade detta.”

Men då Beata aflägsnat sig, var allt det styfva och kalla hos den staccars frun försvunnet, hon dolde ansiktet i sina händer och snyftade utan tårar som ett hårdt agadt och förskrämdt barn. Minnen straffande, hånande och förödmjukande uppstego som isande dimmor rundt om henne. Hur klart mindes hon icke nu, hvad hon sagt och tänkt om de små husen

i Sjødalen! Dessa "krubbor", som hon tvekade att gå in uti blott för en kort stund, skulle nu en af dem blifva hennes hem? Hon mindes ock, hur lågt hon satt dess invånare liksom allt annat arbetsfolk. Och nu var det dessa, som visade henne deltagande och omsorg, under det hon var förgäten och lämnad åt sig själf af dem, som för helt kort tid tillbaka delat nöjen och njutningar samman med henne. Elfrida kände, att hon ej ägde rätt att klaga, ty hon skördade hvad hon sått, men högmodet jäste dock och knotade inom henne, det ville icke dö.

Efter en lång stunds kamp och strid mellan det bättre och sämre inom henne gick emellertid hon ned till Sjødalen. Hon stannade utanför grinden till den lilla trädgårdstjappan precis på samma plats, där hon och hennes man stodo en gång för länge länge sedan och lyssnade till en sång och gjort en klandrande anmärkning öfver densamma. Nu var där tyst, och ingen mänsklig varelse syntes.

Elfrida gick in i trädgården och fram till boningshuset, hvars både dörrar och fönster stodo öppna såsom om någon väntades. Hon gick in och såg sig omkring i de tre små rummen, där allt dock var så fint och blankt och såg så nytt ut som om huset blifvit färdigt först dagen förut. Besynnerligt nog kunde Elfrida icke undgå att känna något liknande en behaglig hemkänsla — något af frid och trefnad.

Bäst hon stod där, hördes steg i hennes närhet, och nu stod gamle Wollman framför henne och hälsade godmodigt och hjärtligt sitt: "Guds frid".

"Jag har gått hit", sade Elfrida, "ty Beata, Er sonhustru, har erbjudit mig att få hyra detta lilla hus, tills jag hinner ordna det för mig. Säg nu hvad byggmästaren önskar i hyra för en månad."

Nu grep högmodets ande åter den stackars utfattiga kvinnan, och hon såg som alltid stolt och öfverlägsen ut.

”Min lilla stuga är icke ledig för uthyrning”, sade gubben och såg med en deltagande blick på den stolta frun, ”utan hon står öppen för Er, så länge Ni önskar taga den i besittning. Jag begär ej någon ersättning.”

”Men min bästa byggmästare, jag vill och måste betala, ty att komma i tacksamhetsskuld är något som — som . . . .”

”Som vi alla stå uti till vår Herre och Gud”, ifyllde den gamle mannen, ”och äfven till våra medmänniskor, ty alla behöfva vi hvarandras hjälp; den rike och högt uppsatte mannen behöfver gatsoparen och gatsoparen behöfver den som gifver honom lön för det arbete, som längifvaren ej själf vill eller kan utföra. Men hvad vi alla behöfva och måste göra det är att ödmjuka oss under Guds mäktiga hand, ty han står emot de högmodiga, men de ödmjuka gifver han sin nåd.”

Färgen kom och gick på Elfridas kinder. Hon kände, att den gamles

ord voro för henne, men hon sade intet.

”Dock, om så är, att fru Svärting känner det plågsamt att bo här i mitt lilla hem utan ersättning, så kommer jag med en begäran, en önskan, hvars uppfyllelse är för mig af stort värde.”

”Säg den”, utropade fru Elfrida helt liffullt, ”och, om det står i min förmåga, vill jag uppfylla den.”

”Jo, se saken förhåller sig så”, sade Wollman, ”att vi och några våra trosvänner ha brukat samlas här i mitt hem hvarje lördags- och söndagskväll till ett litet bönemöte. Tillåter nu frun, att denna gamla sed får ha sin gång, så vore jag tacksam, och då får jag ersättning nog för hyran.”

Elfrida stod tyst och betänksam en stund. ”Blir det många människor?” frågade hon.

”Nej, högst -- en 10 stycken.”

”Hålla Ni på länge — blir det bul-  
ler och hvad ha Ni för Er?”

”Vi bruka vara samman en timmas tid; något buller blir det icke. Och hvad vi sysselsätter oss med är att läsa Guds ord, tala något däröfver och bedja samt sjunga ett par sånger.”

”Jaså inte värre”, sade Elfrida belåtet. ”Då få Ni hålla till i det yttre rummet, och jag kan ju under tiden ta mig en promenad, om vädret är vackert. I morgon kommer den nye ägaren till Sjöslottet och jag vill flytta in hit dessförinnan.”

”Jaså, och vi skola hjälpa Er med detta bestyr så godt vi förmå.”

Följande morgon i god tid flyttade den förr så rika och stormodiga fru Svärting in i fattigmans hus, där hon fordom trott sig skulle ha kväfts, om hon stannat blott en stund. Nu viste hon sig icke någon annan boning för framtiden. Både Beata, hennes man och deras 17-åriga dotter Elin hjälpte till med denna flyttning och buro ned från Sjöslottet det lilla, som blifvit Elfrida tillåtet att föra däri-

från. Med dessa saker som bidrag till hvad som fanns förut i det lilla hemmet fick det ett både trefligt och pryddligt utseende, och utom sig af förtjusning ropade den lifliga Elin gång efter annan: "O, så rart, o, så sött! Här måste fru Svärting komma att trifvas."

Elfrida log ett sorgset leende åt flickans beundran öfver detta lilla hem.

"Var du aldrig uppe i slottets rum och salar?" frågade hon.

"Jo, jag var där uppe och sålde smultron en gång, herrskapet var borta, och då lät hushållerskan mig gå in och se allt, men jag tyckte och kände att det var som — som..." Hon tystnade litet förlägen.

"Som i himmelens salar", ifyllde Elfrida."

"Nej, nej, inte så, utan som då solen en ombytlig ruskvädersdag lyser på de hvita grafmonumenten, där uppe på kyrkogården."

”Besynnerliga flicka — hvad menar du?” frågade Elfrida halft förundrad, halft förargad. Men Elin såg långt ut öfver hafvet och sade i drömtone: ”Jag vet icke, men det kändes så, jag tyckte så.”

Elfridas enkla vänner och grannar, som hade mycket både deltagande och omtanka för henne, insågo att hon icke kunde bo och vara ensam i det lilla huset och att hon icke hade råd att hålla sig en aflönad tjänarinna, bådo, att Elin skulle få bli hennes lilla hjälp mot det att fru Svärting ville gifva henne litet undervisning både i handarbeten och bokliga kunskaper; och hon gaf nådigt sitt bifall härtill, sannolikt utan att ana den grannliga människokärlek, som låg i deras begäran.

Det var ej lätt för Elfrida att känna sig hemmastadd på det lilla begränsade område, hon nu trampade på. Så mycket hon kunde undvek hon att se upp mot sitt forna hem, ty den jämförelse hon nu möjligen gjorde mellan det och ”krubborna” i

Sjödalen medförde icke samma behagliga känslor, som då hon fordom gjorde den.

Ännu ägde hon litet mynt i sin kassa, men då den blef tom hvem skulle då fylla den? Hon ägde alls inga släktingar, som kunde hjälpa henne, och ej häller några uppoffrande vänner. Och svårt är det vanligen äfven om de finnas, att i nödens stund få rätt på dem. Sin man hade hon icke fått ett ord af och tanken på honom gjorde henne mera bitter än sorgsen och hon förstod, att han skulle bli borta för alltid. Första kvällen det skulle blifva bönemöte i hennes hem, tog hon sig en lång promenad längs sjöstranden, och när hon kom åter hade alla gått, men Elin och hennes lilla sexåriga syster Lena voro kvar. Lena var en liten liffull och frispråkig tös, som utan tillåtelse kallade Elfrieda "tant". Nu sprang hon emot henne och berättade, hur många som varit med på bönemötet, och att de sjungit hennes sång: "Tryggare kan ingen vara än Guds lilla barnaskara"

och så slutade hon med att omtala, "att farfar bedit så vackert för tant."

"För mig", utropade Elfrida och spärrade ögonen i den lilla. "Hvad bad han om?"

"Ja, hvad var det nu igen — jag minns inte riktigt, men det var nog, att tant skulle få Gud till sin vän och en gång få ett vackert hem i himmelen i stället för det tant fått lämna ifrån sig här på jorden — eller var det inte sådär, Elin, farfar sade?"

Den äldre systemen kastade en skygg blick på Elfrida, men sade intet.

"Åh, det var sant, farbror John i Östansjö bad i sin bön också för tant" — erinrade sig den lilla flickan. "Han önskade, att tant måtte komma att tro på Gud och Jesus. Men det var ju besynnerligt, ty inte behöfde han det tant tror väl på Gud och Jesus." Lena tog Elfridas hand mellan sina små och såg med en smeksam blick in i hennes ögon, men denna drog sakta undan sin hand.

Både Elin och lilla Lena stannade kvar hos fru Svärting öfver natten, och hon blef kvarhållen vid Lenas bädd då den lilla bad de böner hennes mor och far lärt henne.

”När jag blir litet större”, sade hon sedan, ”skall jag inte bedja böner som andra skrifvit utan bedja med mina egna ord — nu kan jag det inte — — — jo, men förstås, jag kan bedja: Gud välsigne tant och låt henne sofva godt i natt. Amen.”

Elfrida böjde sig ned öfver den lilla flickan, hon kände sig rent af mannad att kyssa de läppar, som bedit för henne.

Inkommen i det lilla rum, som hon kallade sängkammare, kastade hon sig ned och grät — grät så som aldrig förr och tunga suckar stego ur hennes bröst, utan att hon visste hvarför.

Följande dag, som var söndag, blef Elfrida alldeles ensam hemma i Sjö-dala, ty alla där hade gått ut för att höra Guds ord förkunnas.

Ensamheten föder vanligen många tankar och äfven minnen och så var ock förhållandet för Elfrida denna söndagsförmiddag. Hon tänkte på fattigdomen, som nu stod hopplös och hotande framför henne, hon mindes sin glansperiod och hur hvarje hennes önskan blef uppfylld så långt det kunde ske med hjälp af pänningar och detta minne kom nu som alltid hennes tårekälla att flöda. Men ett minne tycktes dock gått ifrån henne, hon hade glömt den dyrbara ringen, som hon tappat i hafvet och de öfvermodiga ord hon då uttalat angående densamma.

Denna söndagskväll beslöt hon åhöra bönemötet. Hon tog därför plats bakom en dörr, där hon kunde höra och se utan att själf synas, och följde uppmärksamt med allt som förekom i denna lilla vänkrets af troende.

Hvad som allra först drog Elfridas uppmärksamhet till sig var att en gammal fattig kvinna, som hon visste bodde i en usel koja och på de ägor som hörde till Sjöslottet — kom in

före mötets början och under rörelse tackade än den ena än den andra för den hjälp och omvårdnad de ägnat henne under hennes långa sjukdom. Alla sade de henne detta, att det, de gjort, var blott det de enligt Herrens ord voro pliktiga till. Då uppsteg en bitter jämförelse mellan dessa enkla, ringa vänner och dem, hon i medgångens och öfverflödets dagar umgåtts med, men som nu drogo sig försiktigt undan henne.

Elfrida kunde ej undgå att känna, att det var något heligt och godt i denna bönestund — en sådan stund, som hon förr ej varit med om — en stund, som lyfte upp en jordbunden ande. Ingen bad nu särskildt för henne, men då Beata i sin bön anropade Herren för hvarje fridlös och bedröfvad själ, då grät Elfrida, utan att hon ens gjorde sig reda hvarför — nu som förr.

Under den närmaste tiden tänkte den fordna rika frun med stor oro på den dag, då den lilla kassa, hon hade,

skulle taga slut. Hvad skulle hon sedan få till det allra nödvändigaste? Skulle hon skrifva till sina fornda umgängesväänner och tigga? Ja, det syntes henne vara den enda utvägen, ty att arbeta och själf förtjäna sitt uppehälle, det tänkte hon icke på. Men detta åter var något som hennes närmaste grannar önskade föreslå henne, när den dagen kom då brödnöden stod där blek och skrämmande.

Beata hade under de senare åren hjälpt sin man med husets ekonomi genom ett lätt, men ganska lönande arbete för en fabrik, hvilket hon utförde i hemmet, och ett dylikt arbete kunde ock fru Svärting få. Men ännu hade inte Beata mod att föreslå henne detta. Genom sin flicka visste hon, att det började bli allt mera fattigt och tomt ej blott i Elfridas matförråd utan ock i hennes kassa. Och en afton visade hon Elin sin sista femtioöring och sade, att hon den följande morgonen skulle gå ned på bron, där fiskarena lade till med sina båtar, och köpa fisk — men bara för

25 öre, ty den andra 25-öringen behöfdes till annat i hemmet.

Helt belåten kom Elin hem efter väl förrättadt ärende, hon hade fått en stor gädda för de bestämda örena, och gamle Mats fiskare hade sagt, att han borde ha mera än dubbelt så mycket, berättade flickan. "Men när han fick höra, att det var frun, som skulle ha fisken, lämnade han den så billigt, ty han hade förr sålt så mycken fisk till Sjöslottet och fått väl betalt."

"Du sade väl inte, att dessa pengar voro mina sista?" frågade Elfrida litet oroligt.

"Jo!" — Nu blef Elin så röd; hon hade nämnt det för att få godt pris på fisken. Elfrida drog en suck och mumlande något om "förödmjukelse" lämnade hon det lilla köket, där Elin blef kvar för att rensa gäddan.

Men efter en stund ropade flickan högt såsom af förskräckelse: "Frun, frun, kom hit och se hvad som ligger i fisken."

Elfrida skyndade ut och där låg en ring — en ring, och åsynen däraf kom hvarje bloddroppe att vika från hennes kinder. Hon stod tyst och orörlig några ögonblick och stirrade på fyndet, sedan mumlade hon med bleka läppar: "O Gud, o Gud!" och vacklade lik en sjuk in i sin lilla sängkammare, där hon nedsjönk till hälften vanmäktig och låg orörlig, tills Elin kom in till henne.

"Se frun", sade hon med sin vanliga liffullhet, "nu har jag gnidit ringen ren. Se, hur den glänsar och hvilken stor sten eller juvel och hur den bryter ljuset i alla färger mot solen! Men o — här står ju Elfrida inuti honom."

Med darrande hand mottog fru Svärting sin återfunna ring och efter att ha betraktat den en stund sade hon matt och lågt: "Gå och bed din farfar komma hit."

Elin skyndade bort helt förskräckt öfver Elfridas bleka, upprörda ansikte. Den stackars kvinnan satt nu här

ensam med sina minnen från en längesedan glömd aftonstund med mörk himmel och skarpa blixtar. Alltsammans stod så lefvande fram för henne. Hon mindes, hur den dyrbara ringen föll från hennes hand ned i djupet. Men detta minne sved icke, gjorde ej ondt i hennes själ, men de ord, hon då uttalade, de stodo som i blodröd glans för hennes ögon, de vållade sveda, de brände, de gjorde ondt, och det var som om en hämndfull ande skrattat hån midt i dess glöd och påmint henne dessa öfvermodiga ord.

”Lika litet som jag kan återfå min ring, lika litet tror jag, att den Gud, ni pratar om, kan styra det så, att jag och min man blifva utfattiga.” Ja, så föllo den gången hennes ord, minnet hade ej tappat bort ett enda.

Snart stod gamle Wollman vid hennes sida, och det första hans ögon föllo på var ringen. Elin hade i hast förtalt om detta underbara fynd, hon gjort. Han tog ringen i sin hand, såg på den länge och frågade sedan

om det var den, fru Svärting tappat i sjön för många, många år sedan, och, då denna med ett skälvande "ja" besvarade denna fråga, sade den gamle mannen med djup betoning och nästan högtidligt allvar:

"Det är mannat i öknen — brödet, som kommit från himmelen."

Nu bröto tårar fram ur Elfridas ögon och snyftande kved hon: "Nej, det är straff, ett hämndfullt straff, som Gud låtit gå öfver mig. Jag ser — jag förstår det nu, men förstår icke, om jag mera än andra i min ställning är värd så mycket elände för blott några obetänksamma ord."

"Vi se denna sak, ja, jag kan säga detta underverk från olika sidor", sade Wollman och tog plats bredvid Elfrida. "Ni ser det som en hämnd af vår gode Gud — jag åter ser däri hans stora dragande faderskärlek, hans barmhärtighet just mot er, fru Svärting."

"Jag förstår icke, hvad Ni menar. Förklara Er", sade Elfrida med nervös ifver.

”Det vill jag gärna, om Ni icke låter mina ord såra Er utan jag får tala öppet och framställa saken så som jag är viss att den förhåller sig.”

”Tala, säg hvad Ni behagar!”

”Guds stora allseende öga såg Er den där aftonstunden, då Ni, Er man och jag satt i båten ute på sjön. Hans öppna öra hörde de öfvermodiga, Gudsringaktande ord, Ni uttalade, när smycket på Er hand föll i djupet. Men säg, icke tänkte Ni då på Guds närvaro — säg gjorde Ni det?”

”Nej — det är sant, jag tänkte ej alls därpå.” Elfridas röst hade i hast fått ett mjukare tonfall.

”Genom det att Herren efter en lång följd af år låter Er på ett märkvärdigt sätt åter få Er ring”, fortsatte Wollman, ”vill han förvissa Er om att han är allestädes närvarande, att han ser och hör allt äfven den ringaste tilldragelse — att han följer tid efter tid med sitt öga och öra allt vårt låtande och görande. Inför dessa hans stora, af oss oftast oförstådda egen-

skaper måste en människa ödmjukt och bäfvende böja sig, då hon, såsom Ni nu, får talande bevis därför. Han vill nu påminna Er och få Er att besinna de många missgrepp Ni gjort i lifvet, de många straffvärda tankar, ord och handlingar, hvarigenom Ni kommit långt bort från honom. Han vill nu ock visa Er, hur vanskligt allt är här på vår jord, erinra Er den tillit, Ni då hade till Edra jordiska rikedomar, som nu äro sköflade och att i motsats till det förgängliga finnes ett oförgängligt i det land, 'där ej solen går ner, där ej blad vissnar mer'. Ja, med ett ord, han, vår gode Herre i himmelen, vill genom detta tecken göra sig påmint hos Er."

Det blef ett långt samtal mellan dessa två. Elfrida gjorde den gamle mannen många frågor — tvistefrågor, otrosfrågor och ångestfrågor, men styrkt af den stora makten gaf han klara och grundsäkra svar på dem alla.

Elfrida grät — grät hela denna långa dag, grät förtviflans tårar, orons

tåtar och till slut den ödmjuka ångrens tårar. När kvällen kom och alla hennes vänner från det andra lilla hemmet i Sjödala voro samlade hos henne, var hennes hjärta beredt att mottaga frälsningens saliga fröjd, och med trygghet kunde hon nu säga "Herren är min starkhet och min kraft; min tillflykt i nödens dag".

Den återfunna ringen medförde ej blott himmelska evighetsvälsignelser för Elfrida, den medförde ock jordiska, ty det lyckades henne att få sälja ringen och få en för hennes nuvarande förhållanden ganska stor pänningesumma, som tryggade henne för ekonomiska bekymmer för lång tid. Och som hon nu fått en annan syn på lifvet, blygdes hon icke för att delta i det arbete, Beata hade för händer, hvilket icke allenast förskaffade henne en liten daglig inkomst utan kom tiden att löpa lätt under arbete och bön.

Händelsen med ringen kunde icke förblifva en hemlighet. Snart visste alla i nejden rundt om denna underba-

ra händelse, och mången som i tanken, att Gud ej ser till allt och alla, gått lugn och likgiltig sin slippriga väg fram, häpnade nu och fick ett sting i sitt samvete, fruktande för den skörd, som skulle följa på sådden.

De som förut kände fru Svärting och sammanträffade med henne nu, blefvo förundrade öfver den märkbara och stora förändring, som försiggått med henne, den stolta, självviska och öfvermodiga kvinnan, som äfven i nödens dag icke ville böja sig. Nu var hon en annan — en liksom ny varelse och alla, hon fick närmare tala vid, sade hon orsaken till denna förändring. Hon hade förr vid sitt görande och låtande aldrig tänkt på, att Gud ser och hör allt utan i stället menat, "att han skyler sitt ansikte och ser det icke". Men nu hade Herren på ett underbart sätt visat henne sin allseende blick och äfven låtit henne få erfara, "att han står emot de högmodiga, men de ödmjuka gifver han sin nåd".

\*

\*

\*

En dag frampå hösten, då löfven föllo gula till marken och solen, tidigt sjönk ned i molnens bädd, kom gamle Wollman in till Elfrida och visade henne ett köpekontrakt. Han hade på mycket goda villkor sålt sitt lilla hem i Sjödalen till slottets ägare, som länge haft ett godt öga till det.

”O”, sade Elfrida med en suck, ”då får jag således icke längre bo i detta hem, som blifvit mig mer och mer kärt.”

Men gubben log med hela sitt fårade ansikte och lämnade henne ett annat papper med ett stort sigill och flera namnteckningar.

”Läs detta, så blir hemmet Er än mera kärt”, sade han.

Och då Elfrida läst och åter läst som om hon icke kunnat fatta innehållet i det hon läste, knäppte hon till slut samman sina händer och hviskade djupt rörd:

”Är det möjligt — är det möjligt, att du, o Gud, är så god mot mig!”

Ja, det var möjligt, det var sant. Sjöslottets ägare, den gamle engelsmannen, i hvars hjärta länge ett Gudsbehof rört sig, hade känt sig allvarligt berörd af berättelsen om fru Svärtings återfunna ring och de ord, som följt den i djupet. Han tänkte nu äfven han på Guds allestädes närvaro och äfven på de jordiska ägodelarnes vansklighet samt att de äro pund, som vi äro satta att på rätt sätt förvalta.

Det hade blifvit honom bekant att fru Svärting hade fäst sig vid det lilla hem hon nu fick bebo, och därför fattade han det beslutet att för en rund summa köpa det och skänka det till henne.

Men ej nog med det; han hade äfven tillförsäkrat henne ett litet årligt underhåll, så att hon ej helt behöfde bero af sitt arbete för sitt lifsuppehälle.

Redan samma dag gick Elfrida upp till Sjöslottet för att frambära sin tacksägelse. Det var så underligt för henne att nu gå uppför de breda marmortrapporna och blifva af en stel

betjänt i prålände dräkt förd genom dessa praktfulla gemak, där hon förr hyllats och härskat som en liten drottning.

Hon var djupt upprörd, då hon stod framför Sjöslottets herre, och skälvande som af gråt framsade hon sitt tack i osammanhängande ord.

”Jag förstår nogsam”, sade han i hjärtlig ton, ”att det måste kännas svårt för Er att komma hit i detta ärende — hit där Ni en gång härskat som en rik och hyllad kvinna.”

”Nej, min gode lord”, sade nu Elfrida i fast ton, ”det är ej detta som upprör mig utan mörka straffande minnen, som säga, hur gagnlöst och illa jag använde de år, jag vistades i dessa praktfulla salar och huru självviskt jag i högmodig ande förvaltade de pund, jag då ägde. Detta kan jag ej förlåta mig själf, fast jag känner och vet, att Gud genom Jesus förlåtit mig, och ej nog därmed — han har gifvit mig en härlig skörd, fast jag intet sått.”

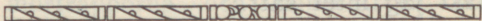
Både Elfrida och den gamle lorden voro djupt gripna.

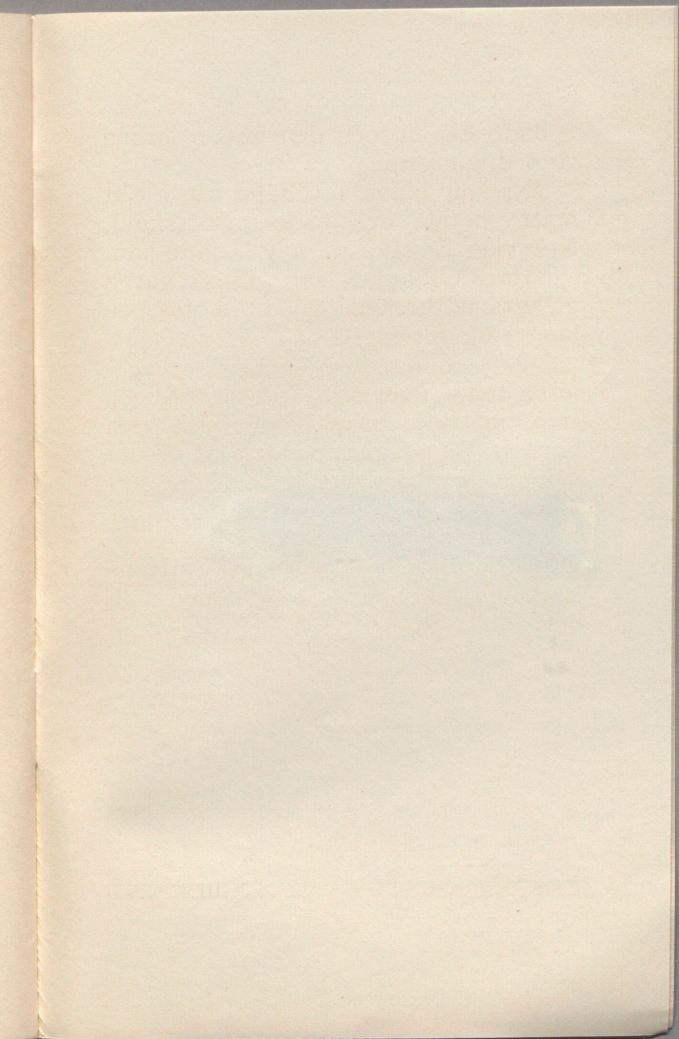
"Ni kan blifva i tillfälle att i rikt mått betala den tacksamhetsskuld, Ni tycker Er stå i till mig", sade han.

"Huru? Säg — jag vill så gärna gå hvarje Er önskan till mötes, så långt jag förmår."

"Jo", sade den gamle lorden i mjuk ton, "kom ofta upp till mig och min hustru och tala om Jesus och hans frälsningsgärning och låt oss af samma dyrbara orsak besöka Edert lilla hem."

Lycklig och rörd tryckte Elfrida den gamle lordens hand till farväl. Hans önskan fyllde hennes hjärta med sällhet och fröjd.





Både Elfrida och den gamle lorden voro djupt gripna.

"Ni kan blifva i tillfälle att i rikt mått betala den tacksamhetsskuld, Ni tycker Er stå i till mig", sade han.

"Huru? Säg — jag vill så gärna gå hvarje Er önskan till mötes, så långt jag förmår."

"Jo", sade den gamle lorden i mjuk ton, "kom ofta upp till mig och min hustru och tala om Jesus och hans frälsungsgärning och låt oss af samma dyrbara orsak besöka Edert lilla hem."

Lycklig och röd tryckte Elfrida den gamle lordens hand till farväl. Hans önskan fylkte hennes hjärta med sällhet och fröjd.

